

Briselē, 2021. gada 15. jūlijā
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2021/0218(COD)

10746/21
ADD 5

ENER 323
CLIMA 184
CONSOM 159
TRANS 469
AGRI 341
IND 192
ENV 511
COMPET 552
IA 133
CODEC 1074

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2021. gada 15. jūlijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	SWD(2021) 622 final
Temats:	KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS Pavaddokuments dokumentam - priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai, ar ko attiecībā uz atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1999 un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 98/70/EK un atceļ Padomes Direktīvu (ES) 2015/652

Pielikumā ir pievienots dokuments SWD(2021) 622 *final*.

Pielikumā: SWD(2021) 622 *final*

Briselē, 14.7.2021.
SWD(2021) 622 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS

Pavaddokuments dokumentam

priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai,

**ar ko attiecībā uz atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu groza
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001, Eiropas Parlamenta un
Padomes Regulu (ES) 2018/1999 un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu
98/70/EK un atceļ Padomes Direktīvu (ES) 2015/652**

{COM(2021) 557 final} - {SEC(2021) 657 final} - {SWD(2021) 620 final} -
{SWD(2021) 621 final}

Kopsavilkums (maks. 2 lappuses)
Direktīvas (ES) 2018/2001 par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtas enerģijas izmantošanas veicināšanu grozījumu ietekmes novērtējums
A. Rīcības nepieciešamība
Problēmas būtība un nozīme ES mērogā
Paziņojumā par Eiropas zaļo kursu ir noteikts mērķis līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti tādā veidā, kas veicina Eiropas konkurētspēju, izaugsmi un darbvietu rašanos. Lai nodrošinātu šā mērķa sasniegšanu, ir jāparedz līdz 2030. gadam sasniedzams emisiju samazināšanas mērķrādītājs 55 % apmērā, ko apstiprināja Eiropadome 2020. gada decembrī. Tādēļ savukārt ir jānodrošina ievērojami lielāks atjaunīgo energoresursu īpatsvars integrētā energosistēmā. Pašreizējais ES mērķrādītājs līdz 2030. gadam nodrošināt vismaz 32 % atjaunīgās enerģijas, kas noteikts Atjaunojamo energoresursu direktīvā, nav pietiekams un saskaņā ar klimata mērķrādītāja plānu ir jāpalielina līdz 38–40 %, kā arī ir jāveic jauni papildu pasākumi dažādās nozarēs atbilstīgi Energosistēmas integrācijas, Ūdeņraža, Atkrastes atjaunīgās enerģijas un Biodaudzveidības stratēģijām.
Sasniedzamie mērķi
Atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanas paplašināšana līdz 2030. gadam, labāka energosistēmu integrācija, vienlaikus nodrošinot biodaudzveidības aizsardzību un klimata mērķu sasniegšanu.
ES līmeņa rīcības pievienotā vērtība (subsidiaritāte)
Atjaunīgo energoresursu augstāka īpatsvara ES galīgajā energopatēriņā sasniegšana ir atkarīga no visu dalībvalstu nacionālā devuma. Tas būs vērienīgāks un izmakslietderīgāks, ja tā pamatā būs kopējs tiesisks un rīcībpolitisks satvars, par ko panākta vienošanās.
B. Risinājumi
Risinājumu varianti izvirzīto mērķu sasniegšanai. Vēlamais variants (ja ir), iemesli (ja nav)
Galvenie apsvērtie varianti ir šādi: 1) līdz 38–40 % palielināts ES līmeņa atjaunīgās enerģijas īpatsvara mērķrādītājs 2030. gadam, paredzot nacionālo devumu; 2) paplašināts pasākumu kopums (kas ietver arī centralizētas siltumapgādes un aukstumapgādes un ēku sektora pasākumus), kā arī pienākums katrai dalībvalstij ik gadu rādītāju palielināt par 1,1 procentpunktu un indikatīvs “papildu uzdevums” katrai dalībvalstij; 3) saskaņā ar klimata mērķrādītāja plānu paaugstināts vispārējais mērķrādītājs transporta nozarei, tostarp apakšmērķrādītāji attiecībā uz modernām biodegvielām un nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgajām degvielām; 4) ES etalons atjaunīgo energoresursu izmantošanai rūpniecībā un apakšmērķrādītājs nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo degvielu izmantošanai; 5) atjaunīgo energoresursu izmantošanas elektroenerģijas ražošanā sekmēšana: a) veicinot elektroenerģijas pirkuma līgumu izmantošanu; b) īstenojot pārrobežu atjaunīgās enerģijas izmēģinājuma projektus; c) ieviešot īpašus pasākumus atkrastes atjaunīgās enerģijas izmantošanas veicināšanai; 6) konkrēti pasākumi atjaunīgās elektroenerģijas integrēšanai transporta, siltumapgādes un aukstumapgādes nozarē; 7) ES sertifikācijas sistēma un atjaunīgo un mazoglekļa degvielu izmantošanas veicināšana; 8) Atjaunojamo energoresursu direktīvā noteikto biomasas ilgtspējas kritēriju mērķtiecīga pastiprināšana.
Dažādu ieinteresēto personu viedokļi Atbalsts konkrētiem variantiem
Lielākajā daļā (80 %) atklātajā sabiedriskajā apspriešanā saņemto atbilžu bija pausts atbalsts atjaunīgo energoresursu izmantošanas mērķrādītāja paaugstināšanai atbilstīgi klimata mērķrādītāja plānam (43 % atbilžu) vai lielākā mērā (37 % atbilžu). 61 % aptaujāto atbalstīja saistošu mērķrādītāju noteikšanu gan ES, gan valstu līmenī. Transports, kā arī siltumapgāde un aukstumapgāde bija divas visbiežāk minētās nozares, kurās, pēc respondentu domām, ir nepieciešami papildu centieni, un vairākums atbalstīja mērķrādītāju paaugstināšanu abās nozarēs vismaz līdz klimata mērķrādītāja plānā paredzētajam rādītājam. Uzņēmumu vārdā sniegtajās atbildēs jo īpaši bija pausts atbalsts ES mēroga sertifikācijai un atjaunīgo un mazoglekļa degvielu izmantošanas veicināšanai. Vairāk nekā 38 000 dalībnieku sniegtajās atbildēs vienprātīgi tika prasīts biomasu no atjaunīgo energoresursu saraksta svītrot un ierobežot tās izmantošanu bioenerģijas ražošanā, atļaujot to ražot tikai no vietējā mērogā pieejamiem atkritumiem un atlikumiem, savukārt arodbiedrību, uzņēmumu un lielākās daļas publiskā sektora iestāžu pārstāvji atbalstīja biomasas ilgtspējas

kritēriju atstāšanu bez grozījumiem.
C. Vēlamā varianta ietekme
Ieguvumi no vēlamā varianta (ja tādu nav, tad no galvenajiem variantiem)
Vēlamie varianti dalībvalstīm palīdz atjaunīgo energoresursu izmantošanu sekmīgi palielināt, tādējādi sekmējot SEG emisiju samazināšanu ES par 55 % līdz 2030. gadam, kā arī sekmējot citu Eiropas zaļā kursa mērķu sasniegšanu. Lai veicinātu ES vadošo lomu tehnoloģiju un rūpniecības jomā, kā arī darbvietu radīšanu un izaugsmi, ir būtiski palielināt atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanu. Atjaunīgās enerģijas izmantošanas paplašināšanās turklāt uzlabotu ES energosistēmu drošumu un integrētības pakāpi, kā arī padarītu tās mazāk atkarīgas no importa. Atjaunīgo energoresursu risinājumi attiecībā uz siltumapgādi, aukstumapgādi un transportu ir galvenais faktors gaisa kvalitātes uzlabošanai pilsētās. Ilgtspējas kritēriju pastiprināšana attiecībā uz bioenerģiju labvēlīgi ietekmēs biodaudzveidību, oglekļa piesaistītāju un gaisa kvalitāti.
Vēlamā varianta (ja tāda nav, tad galveno variantu) izmaksas
2030. gada klimata mērķrādītāja paaugstināšanai būs nepieciešamas ievērojamas papildu investīcijas. Kopējo rādītāju ziņā visi scenāriji sliecas tuvināties. Galvenajos scenārijos enerģijas izdevumu īpatsvars mājsaimniecību patēriņā salīdzinājumā ar bāzlīniju pieaug tikai neliels. Izdevumu pieaugumu (sakarā ar investīcijām, kas nepieciešamas pārejai uz tīru enerģiju, kā arī oglekļa cenas uzceluma dēļ) ierobežo ar ekonomikas izaugsmi saistīta patēriņa palielināšanās. Izdevumi ieguldījumiem, izņemot transporta nozari, vidēji gadā (2021.–2030. gada periodā) — gadījumā, ja tos novērtē atsevišķi no citām paketes “Gatavi mērķrādītājam 55 %” rīcībpolitikas jomām, — palielināsies par 13 miljardiem EUR, un energosistēmu izmaksas, izņemot oglekļa cenas noteikšanu un nelietderīgās izmaksas, palielināsies par 4 miljardiem EUR.
Ietekme uz MVU un konkurētspēju
Lai palielinātu atjaunīgās enerģijas izmantošanu siltumapgādē un aukstumapgādē, kā arī ēkās, būs nepieciešami būvdarbi/renovācija, tādējādi palielinot nodarbinātību nozarē. Līdz 95 % būvniecības, arhitektūras un inženiertehnisko uzņēmumu ir MVU, tāpēc ir iespējama labvēlīga ekonomiskā ietekme uz MVU. Norādījumi un finansiāls atbalsts elektroenerģijas pirkuma līgumiem palīdzēs MVU, kuriem trūkst resursu, izpildīt sarežģītus līgumus. Stingrāki kritēriji attiecībā uz meža biomasu var palielināt administratīvās izmaksas un slogu nelielu mežu īpašniekiem.
Nozīmīga ietekme uz valstu budžetu un pārvaldes iestādēm
Administratīvo izmaksu ziņā mērķrādītāju paaugstināšana, visticamāk, neradīs būtisku ietekmi, jo pārraudzības / atbilstības novērtēšanas sistēmas jau ir ieviestas. Attiecībā uz bioenerģiju dažās dalībvalstīs valsts iestādes, iespējams, saskarsies ar pārraudzības izmaksu pieaugumu, ko izraisa ierobežota malkas pieejamība un ievērojams skaits iekārtu, uz kurām attiecas ilgtspējas kritēriji.
Cita nozīmīga ietekme
Atjaunīgo energoresursu apjoma pieaugums ES veicinās energoapgādes drošības pieaugumu, jo tiks aizstāts no trešām valstīm importētais fosilais kurināmais un samazināta eksternalitāšu radīta nepastāvība. Ilgtspējas kritēriju pastiprināšanai attiecībā uz meža biomasu vajadzētu labvēlīgi ietekmēt biodaudzveidību, veicināt oglekļa piesaistītāju attīstību un mazināt gaisa piesārņojumu.
Proporcionalitāte
Vēlamais variantu kopums uzskatāms par samērīgu, un tas iespēju robežās balstīts uz pašreizējo rīcībpolitikas modeli. Ņemot vērā nepieciešamību sasniegt klimatneitralitāti, līdzsvars starp pienākumiem un dalībvalstu rīcības brīvību attiecībā uz to, kā sasniegt mērķus, uzskatāms par pienācīgu.
D. Turpmākā rīcība
Rīcībpolitikas izskatīšanas termiņš
Saskaņā ar Pārvaldības regulu dalībvalstis ir iesniegušas integrētos nacionālos enerģētikas un klimata plānus, kuros norādīts atjaunīgo energoresursu īpatsvars enerģijas galapatēriņā siltumapgādes, aukstumapgādes un transporta nozarēs, kā arī informāciju par to rīcībpolitiku un pasākumiem mērķrādītāju sasniegšanai. Nacionālo enerģētikas un klimata plānu atjaunināšana jāveic līdz 2024. gadam.